

RIKSLØNNSNEMNDAS KJENNELSE 30. JANUAR 2018 I SAK 2/2016 - ARBEIDSTVISTEN MELLOM AKADEMIKERNE OG SPEKTER I FORBINDELSE MED TARIFFOPPGJØRET 2016 (helseforetakene)

I KJENNELSE

Innledning

Rikslønnsnemnda avsa kjennelse 27. februar 2017 i sak 2/2016 arbeidstvisten mellom Akademikerne og Arbeidsgiverforeningen Spekter (helseforetakene) i forbindelse med tariffoppgjøret 2016 .

Etter dette stevnet Akademikerne Helse Spekter inn for Arbeidsretten og påstod deler av overenskomsten fastsatt av Rikslønnsnemnda, ugyldig. Dette gjaldt unntak fra arbeidsmiljøloven som nemnda hadde prolongert i overenskomstene gjeldende for medlemmer i Den norske legeforening. Grunnlaget for påstanden var at Rikslønnsnemnda ikke hadde hjemmel til å fastsette de aktuelle unntakene fra arbeidsmiljølovens regler om arbeidstid, jf. dommen avsnitt 42. Spekter påstod seg prinsipalt frifunnet, subsidiært at alle overenskomstene fastsatt av Rikslønnsnemnda gjeldende mellom Spekter og Akademikerne for medlemmer av Den norske legeforening for helseforetakene og Lovisenberg, skulle kjennes ugyldig.

Arbeidsrettens flertall fant at loven om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten mellom Akademikerne og Spekter i forbindelse med tariffoppgjøret 2016 (helseforetakene) ikke ga Rikslønnsnemnda tilstrekkelig klar hjemmel til å prolongere unntakene fra arbeidstidsbestemmelsene i arbeidsmiljøloven som påstått av Spekter, når Akademikerne ikke ga sin tilslutning. Arbeidsretten tok Spekters subsidiære påstand til følge. Retten mente at det burde overlates til Rikslønnsnemnda å vurdere om det var grunnlag for justeringer i andre deler av overenskomstene, jf. dommen avsnitt 132.

På grunnlag av Arbeidsrettens dom, gjenopptok Rikslønnsnemnda behandlingen av tvisten så langt denne gjaldt mellom Akademikerne og Spekter vedrørende medlemmene av Den norske legeforening.

Nemnda ble gjenoppnevnt med følgende sammensetning:

Lagmann Dag Nafstad, leder
Professor Steinar Strøm
Spesialrådgiver Anne-Britt Evensen Norum
Nestleder Tor-Arne Solbakken, LO
Forhandlingssjef Rolf A. Negård, NHO
Styremedlem Christian Grimsgaard, Norsk overlegeforening
Forhandlingssjef Hanne Gillebo-Blom, Den norske Legeforening
Direktør og sjeføkonom Stein Gjerding, Spekter
Prosjektleder Lars Haukaas, Spekter

Rikslønnsnemnda innkalte partene på vanlig måte til hovedforhandling, og innhentet deres påstander og anførsler i saken.

Partene har gjort rede for sine standpunkter ved skriftlige innlegg 22. desember 2017, samt supplerende merknader og standpunkter 5. og 18. januar 2018.

Nemndas leder hadde saksforberedende møter med partene 30. november 2017 og 18. januar 2018. I begge de saksforberedende møtene ga partene uttrykk for at de var i dialog og var innstilt på å komme i mål avtaleveien. Partene har holdt nemndas leder løpende informert om dialogen dem imellom.

Partene ble enige om en ny tariffavtale 24. januar 2018, og hovedforhandlingen i nemnda ble avlyst.

Rikslønnsnemndas merknader

Rikslønnsnemnda viser til at partene har kommet til enighet om ny tariffavtale før hovedforhandlingen i Rikslønnsnemnda, som var berammet til 25. januar 2018.

Det foreligger ingen fast praksis for hvordan Rikslønnsnemnda skal behandle en slik sak. Liknende situasjoner ble behandlet i Rikslønnsnemndas kjennelser 1/1986 og 1/2016. I disse sakene kom riktignok partene til enighet først etter hovedforhandling. I kjennelsene ble det lagt til grunn at det forhold at lov eller provisorisk anordning om tvungen lønnsnemnd, bestemmer at Rikslønnsnemnda skal avgjøre en tvist ikke kan være til hinder for at partene kommer til enighet om en ny tariffavtale, se nærmere kjennelsen fra 1986 s. 3, som det også er vist til i kjennelsen fra 2016, hvor det bl.a. fremgår følgende:

"Det forhold at Stortinget har vedtatt en lov om tvungen lønnsnemnd i tariffvistene [...] kan ikke være til hinder for at partene gjenopptar forhandlingene og kommer til enighet om en ny tariffavtale. Vårt oppgjørssystem bygger på at et forhandlingsresultat er den ønskelige løsning på tariffvister. Formålet med lovvedtaket er først og fremst å stanse selve arbeidskampen på grunn av dens skadevirkninger for samfunnet. Lønnsnemndbehandling er en alternativ form for tvisteløsning som blir nødvendig når partene fratras kampadgangen. Et lovvedtak om bruk av tvungen lønnsnemnd er derfor ikke noe pålegg om at Rikslønnsnemnda skal fastsette innholdet i tariffavtalen også når partene er villige til å fortsette forhandlingene uten bruk av arbeidskamp."

Rikslønnsnemnda legger tilsvarende vurdering til grunn i denne saken.

Partene har i felles prosesskriv av 24. januar 2018 bedt om at saken heves.

Rikslønnsnemnda viser til at i og med at partene er blitt enige, er det ikke lenger noen tvist, og saken er gjenstandsløs. Rikslønnsnemnda finner etter dette at saken blir å heve som forlikt.

Kjennelsen er enstemmig.

II SLUTNING

Rikslønnsnemndas sak 2/2016 heves.